

РЕДАКЦІЙНИЙ АНАЛІЗ І КОРЕКТУРА

Викладач – Мушировська Н. В., канд. філол. наук, в. о. доцента кафедри стилістики та культури української мови.

Курс – 3, семестр – 6.

Кількість кредитів – 4,5

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Редакційний аналіз і коректура» належить до вибіркового циклу освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова та література» спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література). Дисципліна вивчається студентами факультету української філології у шостому семестрі відповідно до затвердженого плану. Вивчення курсу завершується складанням заліку.

Предметом вивчення дисципліни є основні аспекти, засади та методи редакційного аналізу, оцінки і коректури тексту. Курс «Редакційний аналіз і коректура» покликаний допомогти підготувати майбутніх фахівців до самостійних редакторських дій, передовсім виробити навички редакторського аналізу і редагування літератури, обґрунтованого підходу до оцінки творів літератури, оволодіти загальними методами аналізу текстів з урахуванням виду літератури, типу видання, жанру, читацького і цільового призначення, виробити навички редагування, практичної роботи з авторами творів, які в подальшому допоможуть філологу застосувати свої знання у сфері видавничих та журналістських професій.

Курс логічно поглиблює відомості інших попередньо вивчених професійно орієнтованих дисциплін і тісно пов'язаний з курсом сучасної української літературної мови, практикумом з української мови, культурою фахового мовлення, літературним редагуванням, методикою редагування тексту. Відомості курсу матимуть важливе практичне значення у подальшому опануванні інших професійно орієнтованих дисциплін, покликаних сформуванню навички редакторського аналізу та практичного опрацювання текстів функціональних видів літератури.

Мета навчального курсу – опанування загальнотеоретичних норм редагування тексту та алгоритмів виконання традиційної і комп'ютерної коректури як предмету діяльності редактора на всіх етапах видавничого процесу, ознайомлення з принципами редакторського аналізу фактичного матеріалу, композиції, мови і стилю, видами правки тексту, основними нормами складання і верстання тексту та позатекстових матеріалів, правилами застосування коректурних знаків.

Завдання:

- дати теоретичні знання з усіх розділів курсу «Редакційний аналіз і коректура»;
- практично відпрацювати алгоритми редакторської діяльності на різних етапах редакційно-видавничого процесу;
- навчитись здійснювати рецензування, писати редакційний висновок, видавничу рецензію;
- розробляти концепцію видання і створювати видавничий проект видання;
- аналізувати тексти, виправляти змістові, композиційні і мовностилістичні помилки;
- писати реферат і анотацію, створювати і редагувати апарат видання, позатекстові матеріали;
- виконувати коректуру відбитків різних видів текстів на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- безпосередньо ознайомитись з видавничим процесом.

Перевагами дисципліни є те, що у процесі її засвоєння у студентів формуються такі компетентності:

Загальні :

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.

- ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 4. Здатність працювати в команді.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. .
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові :

ФК 5. Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК 6. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах (в т. ч. іноземною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення ЗО у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 7. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду ЗО, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 8. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

ФК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 12. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ФК 15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК 16. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ФК 17. Здатність застосовувати прийоми загального, літературного та технічного редагування, аналізувати стилістичний та змістовий складники авторського рукопису; відновлювати логічну структуру тексту; здійснювати аналіз видавничих архівів; організувати й підтримувати роботу редакційного осередку; володіння методиками і техніками редагування та коректури тексту.

Згідно з освітньо-професійною програмою після вивчення дисципліни здобувачі мають демонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН 2. На основі знань із лінгвістичних дисциплін та історії української мови здатний використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії української мови в ЗНЗ; здатний інтерпретувати й зіставляти мовні явища, виконувати різні види лінгвістичного аналізу; вільно володіє нормами української мови, навичками автоматичного грамотного письма, навичками текстотворення в усіх функціонально-стильових різновидах сучасної української літературної мови відповідно до комунікативної мети та за допомогою стилістичних ресурсів національної мови; здатний демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі фахової і міжособистісної комунікації, вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

ПРН 3. На основі обізнаності з тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, специфікою його перебігу в культурному контексті та з творами української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою уміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства, використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України, прилучення його до фундаментальних цінностей людства.

ПРН 4. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін здатний використовувати когнітивно-дискурсні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіє методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПРН 8. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах; ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 10. В умовах педагогічної діяльності уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати сучасну наукову інформацію, укладати бібліографію, використовувати комп'ютерні технології.

ПРН 14. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін має сформоване критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 15. На основі сформованих світоглядних позицій розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; здатний власною державницькою позицією, особистою мовленнєвою культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.

ПРН 17. На основі знань із історії й теорії редагування та видавничої діяльності, видавничих стандартів (вибірковий блок 2) здатний застосовувати прийоми загального, літературного та технічного редагування, аналізувати стилістичний та змістовий складники авторського рукопису; відновлювати логічну структуру тексту; здійснювати аналіз видавничих архівів; організовувати й підтримувати роботу редакційного осередку; володіє методиками і техніками редагування та коректури тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- функційні обов'язки редактора в сучасних умовах;
- основні аспекти, засади та методи редакційного аналізу і оцінки авторського оригіналу;
- систему коректурних знаків;
- правила використання коректурних знаків у процесі виправлення помилок оригіналу та відбитків;

уміти:

- писати редакційний висновок та видавничу робочу рецензію;
- складати анотацію, реферат;
- розробляти концепцію видання;

- застосовувати редакційний аналіз у будь-якій видавничій ситуації;
- використовувати навички редакційно-технічної роботи;
- застосовувати коректурні знаки для виправлення оригіналу та відбитків.

E-mail кафедри: kstilukrmov.rshu@ukr.net

E-mail викладача: nat.mushyrovaska@gmail.com

Очні консультації: щоп'ятниці з 12.45 до 15.45 (2 академічні години).

Онлайн-консультації: щочетверга з 16.00 до 18.00.